

Kitap bir ihtiyaçtır.

BREZİLYA'DAN MALEZYA'YA

İSLAMİYET'İN
İZLERİ ①

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	7
Kıbrıs.....	11
Yeşil Kıbrıs.....	12
Brezilya.....	25
150 Yıl Sonra Abdurrahman Efendi'nin İzinde.....	26
Abdurrahman Efendi'nin Brezilya Seyahatnamesi.....	39
Nijer.....	55
Bir Damla İnsan.....	56
Timbuktu Efsanesi Afrika'nın Gerçek Zenginliği.....	65
Gine.....	71
Afrika'nın Bir Dost Kadar Yakın Ülkesi.....	72
Madagaskar.....	81
Derindeki İzler.....	82
Sünnette Şifa Arayışı.....	98
Nepal.....	105
Dünyanın Çatısına Yolculuk.....	106
Bangladeş.....	115
Renkli ve Bereketli.....	116
Brunei.....	127
Suların Ülkesi.....	128
Bande Açe.....	139
Tsunamiden 13 Yıl Sonra.....	140
Singapur.....	149
Kurallar Ülkesi.....	150

Malezya	157
İklimi de Sıcak İnsanı da.....	158
Moğolistan	165
Eksi 40'ta Eğitimle Isınanlar.....	166
Kırgızistan	177
Tarihten Bugüne Yardımlaşma Destanı "Kırgızistan-Türkiye".....	178
Balasagun ve Ahıskalıların Kesişen Hazin Hikâyeleri.....	187
Kazakistan	193
Avrupa Kıtası'ndan Daha Geniş.....	194
Kımız Tedavisi.....	200
Orta Asya	205
Orta Asya'da 8 Ziyaret Mahalli.....	206
Orta Asya'nın Önemli Ziyaret Mahalli "Seyfid Bulan".....	214
Seyahat Notları	220

ÖNSÖZ

İslamiyet'in İzlerinin Peşinde

Tahkiye; ilham veren, kalplere dokunan ve yeni ufuklara doğru cesaretlendiren bir hikâyeleştirme sanatıdır. Büyük bir resmi anlaşılır bir şekilde özetlemek için kullanılır. Evliya Çelebi'nin gezdiği beldeleri kendine has üslubuyla anlatması da aslında bir tür hikâye anlatıcılığıdır.

Anadolu insanının kolektif belleğindeki en güçlü anlatılar; Malazgirt Savaşı, İstanbul'un Fethi, Çanakkale Zaferi gibi büyük zaferlerdir. Bu destansı hikayeler, nesiller boyunca etkisini sürdürür. Her yeni kuşağa ilham vermeye devam eder.

Kendi kültürümüzden yükselen başarı hikayelerini dinlemeyi severiz. Sekizinci yüzyılın sonlarından itibaren İslamiyet'in Anadolu'daki yükselişini, ardından Balkanlar'a, Avrupa'ya ve nihayetinde Viyana'ya ulaşan bu muazzam yolculuğu anlatan hikayeler; kahramanlıkları, destanı yazılan gazilerin hayatlarını ve daha nice kahramanca başarıyı gözlerimizin önüne serer.

Elinizde tuttuğunuz eserde, Madagaskar'dan Moğolistan'a kadar uzanan, büyük ve değerli hikayelerin peşine düşen seyyahların yazılarını bulacaksınız. Kitabın yolculuğu, Kıbrıs'tan gemiyle başlıyor, ardından Brezilya, Endonezya, Malezya, Madagaskar, Brunei ve Singapur limanları takip edilerek, sonunda Anadolu'ya geri dönüşle tamamlanıyor.

Bu uzun soluklu güzergahta Asya Pasifik (İFA), İpekyolu, Hedef, Diversity gibi, “İslamiyet’in İzlerini” takip ederek eğitime gönül veren derneklerin güzide saha elemanları bize mihmandarlık etti. Onlar, derin ve anlamlı bu yolculukta yol göstericilerimiz oldu.

Madagaskar, Moğolistan, Kırgızistan ve Brunei’nin, tıpkı bizim se-verek dinlediğimiz hikayelerimiz gibi, değerli ve motive edici ya-şanmışlıkları var. Gelenekleri, yenilikleri, bozulmaları ve tarihten bugüne birçok meseleyi tecrübe etmeleri, burada anlatılan gerçek hikayelerin içinde saklıdır. Onların yaşadıkları, yalnızca kendileri için değil, bizler için de büyük bir değere sahiptir.

Hint Okyanusu’nda bir ada ülkesi olan Madagaskar’daki İslami-yet’in derinlikleri, Büyük Okyanus kıyısındaki Brunei’nin su köy-lerine kadar ulaşan hakikatler, Moğolistan’da -40 derecede verilen mücadeleler ve Orta Asya’da iki devletin sınırları arasına sıkışıp kalan Seyfid Bulan’da dünden bugüne yaşananlar... Ve daha nice “İslamiyet’in İzleri” bu sayfaların arasında saklıdır.

Bu kitapta:

- Devrinde bir beldeyi ihya ettiği halde ismi kalmayan, sadece İsla-miyet için yaptıklarının izi kalanların öykülerini...
- Uzak diyarlarda insanların arasında sessizce dolaşıp onlar için dua edenlerin adanmışlığını...
- İslam mirasından pay almaya çalışanların ancak paylarına düşen-leri koruyamayan mazlum ve sessiz beldelerin sesini...
- İslam beldelerinin kendi içindeki “büyük hikayelerini”...
- Kayıp çocukların, kötülüğe karşı sevk edilen çaresizlerin sesini...
- Ve gezi edebiyatının usulünden olan yaşanmışlıkların notlarını ve derin hissiyatını...

bulacaksınız.

Okudukça uzaklar yakınlaşacak, tanımadığınız coğrafyalar tanıdık yüzlerle dolacak. Çünkü her satır, ait olduğumuz büyük hikâyenin bir parçası. Ve siz, bu hikâyenin tam da içindesiniz.

KIBRIS

YEŞİL KIBRIS

G AZİMAĞUSA'NIN antik dönemden bugüne kalmış, her gelenin inşa ettiği binlerce tarihî yapısı bulunur. Bu yapıların bulunduğu Suriçi'ne açılan iki kapıdan biri, deniz kapısı; diğeri ise bizim de şehre giriş yaptığımız kara kapısıdır.

Ortaçağ döneminden kalan kara kapısı, Venedikliler tarafından yeniden inşa edilmiş. Kapıdan başınızı uzatıp şehre şöyle bir göz attığınızda; kral

mezarları, kuleler, kaleler, Kıbrıs taşı ile mimarî harikaya dönüşen evler, şehre mührünü vuran camiler, hamamlar sizi karşılıyor.

Bir sonbahar günü vardık Kıbrıs'a... Ancak takvimler sonbaharı gösterse de, ada bizi âdeta yaz güneşiyle karşılıyor.

Şehrin kalbine doğru birkaç adım attığınızda, sizi tarihten bugüne sessizce uzanan bir yapı karşıyor: Bugün sergi salonu olarak kullanılan Sinan Paşa Camii. Eski ihtişamını koruyan yapısı, ziyaretçilere hem geçmişin izlerini sunuyor hem de Kıbrıs'ın kültürel çeşitliliğine dair ipuçları veriyor.

Lala Mustafa Paşa Camii

Sinan Paşa Camii'nin sağından baktığınızda ise arkasına Akdeniz'i ve Gazimagusa Limanı'nı alan ve bütün ihtişamıyla duran Lala Mustafa Paşa Camii var. Bu ihtişamlı eserin yanında, meydanın doğusunda, harabelerin arasında, medreseden gazinoya çevrilen ve bir zamanların Magusa Medresesi olan yapı ise boynu bükük fısıldıyor: “Çok talibim oldu ancak sahibim yok.”

Osmanlı'nın Kıbrıs'ta bulunan 20'den fazla medresesinde, bu sahipsizlik kendini hissettiriyor. Girit ve Lefkoşa'nın farklı yerlerinde Müslümanların ilk fethitten bugüne, şehre vurdukları izler duruyor. Bu izlerden bazıları sahipli.

Hala Sultan'ın Kıbrıs'a gelişi

El-Belâzurî, *Fütûhu'l-Büldân* adlı eserinde Kıbrıs'ın fethini “Kıbrıs İşî” başlığı altında anlatıyor. Hazreti Muaviye (r.a.), Kıbrıs'ı fethetmek için izin istiyor. Ancak Halife Hazreti Osman (r.a.) tarafından müsaade edilmiyor. İkinci defa isteyince “Eğer gemiye hanımınla birlikte binersen izinlisin; yoksa gitme!” cevabı veriliyor. Aldığı izinle Hazreti Muaviye (r.a.)yanına hanımını da alarak gemiye biniyor. Onunla beraber Eyüb'el-Ensari Hazretleri gibi pek çok sahabe-i kiram da hanımlarını alarak gemilere biniyorlar. Peygamber Efendimiz'in (s.a.v.) süt teyzesi, bizim ise Hala Sultan olarak bildiğimiz Ümmü Hirâm da kocası Hazreti Ubade ile gemiye binerek Kıbrıs'a geliyor.

Hicretin 27. senesinde Kıbrıs'ın fethine başlanıyor. Emeviler ve Memlükler döneminde Kıbrıs'ın tamamı İslam topraklarına katılmıyor; bölge vergi alınan ve asker bulundurulmuş bir üs olarak tutuluyor. Osmanlılar döneminde ise ada her şeyi ile devlet sistemine dâhil ediliyor. Osmanlı'dan sonra, bugün ada, çözülmesi gereken stratejik bölge olarak varlığını devam ettiriyor. Önceleri korsanlar için kontrol altında tutulan ada, şimdilerde Müslüman halkı ve tarihî mekânları için gözetiliyor.